

Přehled návrhů pro stěhování Městské knihovny Jaroslava Havlíčka v Jilemnici

1. Úvod

Městská knihovna Jaroslava Havlíčka (dále jen MKJH) se dlouhodobě potýká s nedostatečnými prostorovými kapacitami a zastaralým vybavením. Současné prostory neodpovídají požadavkům potřebným k provozu moderních knihovnických služeb, a to jak z hlediska pohodlného a všem dostupného komunitního prostoru určeného k setkávání nejrozličnějších věkových i zájmových skupin, tak z hlediska kapacity pro knihovní fond.

Za účelem zkvalitnění knihovnických služeb pro občany města identifikovala MKJH dvě potenciální lokality k přesunu vhodné. Každý z těchto prostorů nabízí různé výhody a nevýhody, které je třeba pečlivě zvážit - tyto MKJH předkládá Zastupitelům města Jilemnice k projednání. Občané města doporučovali a stále doporučují i další alternativy k přesunu, tyto však nejsou realizovatelné:

- nejsou v majetku Města Jilemnice (budova bývalé spořitelny čp. 140, budova bývalého finančního úřadu čp. 151, aj.). Po jednání s majiteli objektů se případný odkup nemovitostí v nejbližší době nepředpokládá.
- je připraveno jiné využití doposud prázdných prostor (budova bývalého gymnázia v Kostelní ulici čp. 259) - prostor pro MŠ a ZŠ pro děti se speciálními potřebami a pro Gymnázium, SOŠ a SZŠ ve spolupráci s Libereckým krajem.
- nejsou vhodné jako knihovnické prostory (sklepní prostory pod radnicí čp. 82, Sloupová síň v čp. 1, aj.)

2. Stručné odůvodnění stěhování

I přes to, že ze zpracovaných statistických dat za uplynulé 5leté období vyplývá, že počet registrovaných čtenářů a celkový počet výpůjček je stagnující, ně-li mírně klesající (je však nutno zmínit, že se jedná o celorepublikový trend), návštěvnost akcí pořádaných MKJH (besedy, čtenářské workshopy, aj.) je v porovnání s předcovidovým rokem 2019 více jak trojnásobná. Z tohoto výsledku jasně vyplývá, že knihovny současné doby pomalu přestávají plnit roli výhradně výpůjční a vzdělávací, ale stávají se postupně komunitními centry zajišťujícími nejrozličnější druhy volnočasových aktivit a sloužící jako místa setkávání všech občanů města napříč věkovými ale i zájmovými skupinami. Tedy, že "knihovna se z prostoru ke čtení proměňuje na společenské centrum s mnohonásobnými kompetencemi" (R. Koolhaas).

Aby tuto komunitní funkci mohla MKJH bez omezení plnit (a nadále rozvíjet), potřebuje disponovat dynamickým a multifunkčním prostorem, prostorem otevřeným a bezpečným pro všechny. S dostatečným zázemím nejen pro dětské čtenáře, ale i dospívající a naopak seniorské čtenáře, kapacitně dostačujícím pro pořádání nejrozličnějších besed, čtenářských workshopů, tvořivých dílen, atp. Prostorem prospívajícím knihovnímu fondu, zdravému pracovnímu prostředí pro zaměstnance a vůbec přívětivé atmosféře knihovny.

3. zamýšlené prostory k případnému stěhování MKJH

3.1 Prostor tzv. Tržnice řemesel

Lokalita a popis

- **Adresa:** tzv. Tržnice řemesel, bývalý pivovar čp. 1, Jilemnice, p. č. 61
- **Velikost:** 378 m² vč. hygienického zařízení a kancelářských prostor; pro účely knihovny samotné by bylo k dispozici 328 m² (na cca 50 m² je stuhařský stav a příslušenství ke stuhařskému stavu, které zůstane v místě)
- **Stav budovy:** komplexní rekonstrukce objektu proběhla v r. 2008-2009; v současné době je nutná pouze pravidelná údržba objektu bez výraznějších investičních povinností
- **Současné využití:** stuhařský stav s příslušenstvím, tzv. světnička Jilemského spolku paní a dívek, floristická dílna, korálková dílna, občasná besedy a setkávání kurzistů VU3V pořádané MKJH, týdenní čtenářský festival Mezi řádky pořádaný MKJH

Výhody

- **reprezentativní prostor** - prostor je přehledný, suchý
- **dobrá dostupnost pro osoby s omezenou pohyblivostí (vč. hygienického zařízení)** - bez nutnosti jakékoliv investice
- **minimální finanční náročnost na stavební úpravy** - mimo nutnou úpravu a zkvalitnění osvětlení, bez nutnosti jakýchkoliv výrazných stavebních úprav
- **dobrá dostupnost depozitáře** - depozitář MKJH se nachází v 3. NP (bezbariérový přístup pomocí výtahu)
- **možnost ušší spolupráce knihovny s ICM (3. NP)**
- **dobrá dostupnost školských zařízení** - dostupnost z I. ZŠ, II. ZŠ, budovy bývalého gymnázia ne více jak 300 m
- **energetická úspornost** - náklady na energie v současných prostorách MKJH jsou kolem 200 tis. korun
- **větší prostory než současné prostory MKJH** - MKJH v současné době disponuje prostory nepřesahující výměru 200 m² vč. hygienického zařízení a kancelářských prostor
- **parkovací možnosti**
- **možnost vybudování knihovnické předzahrady**
- **“záchrana Tržnice řemesel”** - současný stav tzv. Tržnice řemesel je návštěvníky hodnocen jako nedostatečný a nepřínosný (**mimo korálkovou dílnu!**); využití (mimo velikonoční a vánoční tvořivé dílny) není adekvátní velikosti prostoru a nákladům na jeho provozování (energ. náročnost provozování tzv. Tržnice řemesel je cca 180 tis. korun vč. DPH, za rok 2023)
- **využití současného mobiliáře** - tzv. Tržnice řemesel disponuje dostatečným množstvím stolů a židlí (vč. konferenčních židlí s výklopnými stolky) a vestavěného nábytku, který by mohl být MKJH využíván; značná finanční úspora na vybavení

Nevýhody

- **část plochy knihovny zabrána stuhařským stavem a jeho příslušenstvím** - jedná se o kóje č. 1 a 3, tedy celkem cca 50 m²
- **nutnost investice do úpravy prostor současné MKJH** - současné prostory MKJH by byly poskytnuty Jilemskému spolku, korálkové dílně a floristické dílně k využívání za stávajících finančních podmínek; aby mohly tyto subjekty i nadále nerušeně fungovat, bude nutné prostor rozčlenit
- **finanční ztráta na nájemném od provozovatelů řemeslných dílen** - v současné době je příjem za jednu pronajímanou kóji 1 000 Kč/ měsíc, celkem je roční příjem za nájem 24 tis. vč. DPH (nájemné je fakturováno pouze korálkové a floristické dílně; tzv. světnička Jilemského spolku paní a dívek je v rámci podpory spolkové činnosti od poplatků osvobozena, stejně jako spolek Dobromysl.)
- **nutnost zachování středového koridoru jako přístupové cesty do Erbovního sálu KRNA Pu**
- **tzv. Tržnice řemesel je součástí památkově chráněného objektu** - významnější změny nutné konzultovat s odborem památkové péče

Finanční náročnost

- **příprava projektu** - dle obdržených nezávazných cenových nabídek oslovených architektonických ateliérů (ateliéry z řad kreativců, kteří mají s moderními knihovnickými prostory zkušenosti) se cena architektonických studií pohybuje mezi 100 tis. až 150 tis. korun vč. DPH
- **realizace stavebních úprav** - úpravy vycházející z architektonické studie a doporučení architekta; nutností bude přinejmenším demontáž současného osvětlení a montáž nových osvětlovacích těles (cca 20 ks) včetně napojení ve stávajícím rozvaděči a vyhotovení revizní zprávy v odhadované hodnotě 100 tis. korun vč. DPH; zvukové odstínění tiché čítárny v odhadované hodnotě 50 tis. vč. DPH
- **vybavení knihovny** - nové regály k uskladnění a vystavení knihovního fondu (kombinace statických a mobilních regálů), nový výpůjční pult, vybavení dětského koutku vč. tzv. poschod'ové herny, oddělení pro young adults, vybavení tiché čítárny a multimediální kóje; odhadovaná cena zařízení a vybavení 500 tis. korun vč. DPH. Tato investice je třeba i bez ohledu na stěhování MKJH.

Záměrem MKJH je využít externích finančních zdrojů k přípravě a realizaci. Bude-li stěhování MKJH Zastupitelstvem města Jilemnice odsouhlaseno, bude možné žádat o spolufinancování úprav a zakoupení vybavení v rámci nejrůznějších dotačních a grantových výzev (NFŠA, NF skupiny ČEZ, Individuální dotace LK, PRV SCLLD v rámci MAS, MKČR, aj.)

Kontext

- **spolková a řemeslnická činnost zůstane zachována** - subjektům fungujícím v tzv. Tržnici řemesel (tedy Jilemskému spolku paní a dívek, korálkové dílně, floristické dílně) budou nabídnuty alternativní prostory v témže objektu (v prostorách současné MKJH) za stejných finančních podmínek; stavební úpravy nutné k oddělení jednotlivých subjektů bude zajišťovat Město Jilemnice ve spolupráci s majitelem objektu Správou KRNAP
- **velikonoční a vánoční tvořivé dílny zůstanou zachovány** - tyto aktivity mohou být realizovány i nadále v prostorách tzv. Tržnice řemesel; institucí zajišťující jejich průběh se nově může stát MKJH
- **zachování stuhařského stavu** - stuhařský stav vč. potřebného vybavení k zajištění jeho provozu nebude nikterak ovlivněn (jedná se o kóje č. 1 a 3)
- **v rámci Fóra Zdravého města 2024 skupina občanů navrhla zařadit mezi 10 příležitostí Města Jilemnice podnět “zachovat Tržnici řemesel”** - tento podnět získal 22 hlasů, a umístil se tak na 1. místě v navrhovaných příležitostech pro Město Jilemnice. Ověřovací anketa (k vyplnění on-line na stránkách města či v papírové podobě na kontaktních místech) probíhá od 1. 6. 2024 do 30. 6. 2024.

Přílohy

- **příloha č. 1** - inspirativní vizualizace prostor tzv. Tržnice řemesel zpracované architektonickým studiem Apathe
- **příloha č. 2** - půdorys tzv. Tržnice řemesel vč. hygienického zařízení a kuchyňky

3.2 Prostor současné restaurace v objektu SD Jilm

Lokalita a popis

- **Adresa:** Roztocká 500, Jilemnice, p. č. 1022/2
- **Velikost:** 224,3 m² vč. hygienického zařízení a kancelářských prostor
- **Stav budovy:** v současné době je nutná pouze pravidelná údržba objektu bez výraznějších investičních povinností
- **Současné využití:** provoz restaurace podnikající fyzickou osobou (pouze rozvoz obědů) v rámci nájemní smlouvy s platností do září 2024

Výhody

- **centralizace volnočasových a kulturních aktivit** - střediska SD Jilm, Kino 70 a MKJH by tak sídlila v jednom objektu; vznikla by možnost užší spolupráce mezi jednotlivými středisky (při pořádání větších akcí by MKJH mohla využívat prostor Kina 70, Velkého divadelního sálu či Přísálí)
- **dobrá dostupnost z lokalit Sídliště a Spořilov**

- **dobrá dostupnost pro osoby s omezenou pohyblivostí**
- **zjednodušená komunikace mezi pracovníky knihovny a vedením**
- **hygienické zařízení (vč. hygienického zařízení pro osoby s omezenou pohyblivostí) - bez nutnosti významnější investice**
- **větší prostory než současné prostory MKJH**

Nevýhody

- **finanční náročnost úpravy prostor** - nutnost dispozičních změn jednotl. místností, odstranění VZT, úprava elektrické a vodovodní instalace, aj. - rekonstrukční práce naceněny na 1 500 tis.
- **omezená úprava dispozic jednotlivých místností** - kvůli nosnému zdivu; v porovnání s tzv. Tržnicí řemesel by tento prostor působil tísnivě
- **zrušení dobře zařízené a vybavené kuchyně**
- **finanční ztráta na nájemném** - v současné době 180 tis./rok
- **absence základního mobiliáře**
- **absence depozitáře** - nutnost vyčlenění depozitních prostor na úkor skladových prostor SD Jilm

Finanční náročnost

- **příprava projektu** - dle obdržených nezávazných cenových nabídek oslovených architektonických ateliérů (ateliéry z řad kreativců, kteří mají s moderními knihovnickými prostory zkušenosti) se cena architektonických studií pohybuje mezi 100 tis. až 150 tis. korun vč. DPH
- **realizace stavebních úprav** - úpravy vycházející z architektonické studie a doporučení architekta; stavební práce naceněny na 1 500 tis. korun vč. DPH
- **vybavení knihovny** - nové regály k uskladnění a vystavení knihovního fondu (kombinace statických a mobilních regálů), nový výpůjční pult, vybavení dětského koutku vč. tzv. poschod'ové herny, oddělení pro young adults, vybavení tiché čítárny a multimediální místnosti; zakoupení základního mobiliáře a vybavení kanceláře; odhadovaná cena zařízení a vybavení 700 tis. korun vč. DPH

Záměrem MKJH je využít externích finančních zdrojů k přípravě a realizaci. Bude-li stěhování MKJH Zastupitelstvem města Jilemnice odsouhlaseno, bude možné žádat o spolufinancování úprav a vybavení v rámci nejruznějších dotačních a grantových výzev (NFŠA, NF skupiny ČEZ, Individuální dotace LK, PRV SCLLD v rámci MAS, MK ČR, aj.)

Kontext

- **nutné přehodnocení koncepce prostoru tzv. Tržnice řemesel** - současný stav tzv. Tržnice řemesel je z finančního a obsahového hlediska neuspokojivý. Vycházejíce ze zpětné vazby návštěvníků Krkonošského muzea v Jilemnici a Informačního centra v Jilemnici je více než jasné, že současný stav Jilemnici spíše škodí a není dobrou vizitkou města. Vyvstává tedy otázka nové náplně tohoto prostoru. Bude-li rozhodnuto oživit řemeslnou tradici, je nutné počítat s náklady nejen na řemeslníky zajišťující řemeslné workshopy a demonstrace řemesel, ale také se mzdovými náklady na pracovníka koordinujícího chod tzv. Tržnice řemesel (není v silách zaměstnanců SD Jilm obsloužit i tuto činnost). Alternativní náplní tohoto prostoru pak může být provoz kavárny, jednotlivé kóje mohou být poskytnuty jilemnickým spolkům k prezentaci a rozvíjení spolkové činnosti, výstavní prostory (nutnost zabezpečení vystavovaných děl), nabídnutí prostor Mateřskému centru k využívání, sdílené kancelářské prostory, aj.

Přílohy

- **příloha č. 3** - půdorys současné restaurace vč. hygienického zařízení a kancelářských prostor

4. Doporučení a závěr

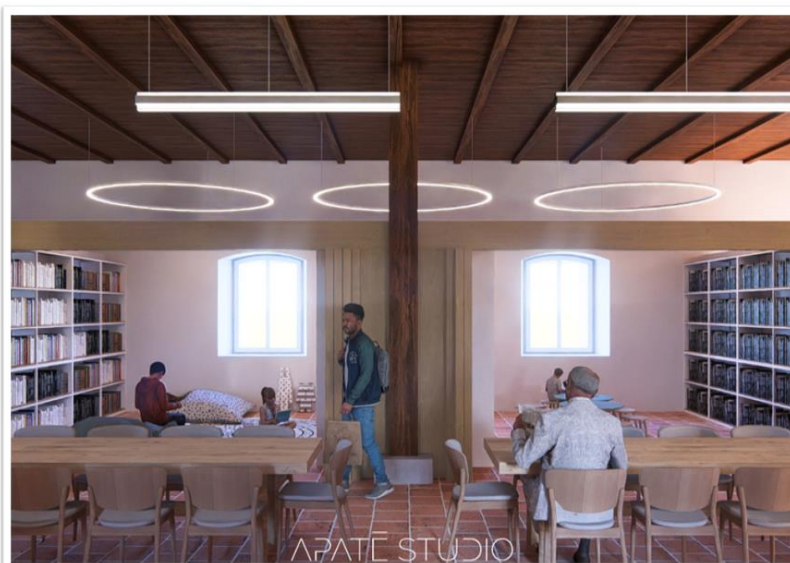
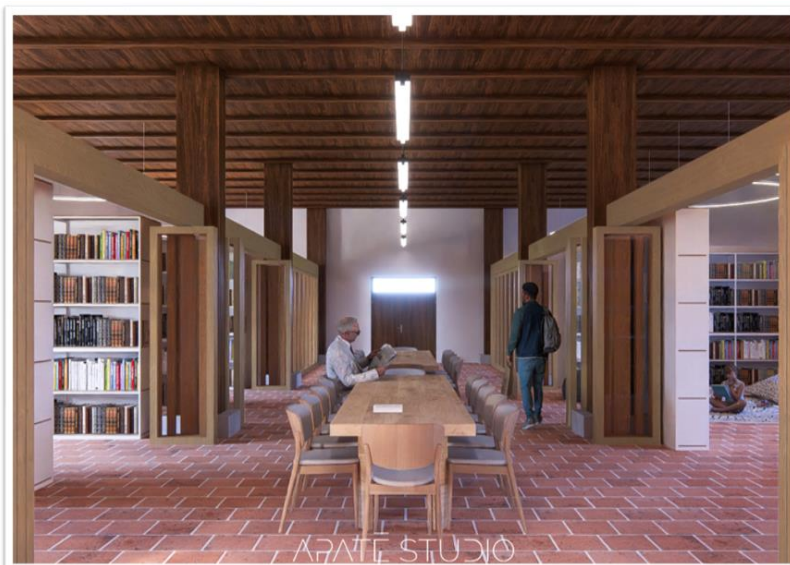
Doporučený prostor

h

Vypracoval Petr Holec a ing. Aneta Podsedníčková

Přílohy

Příloha č. 1

Příloha č. 2

